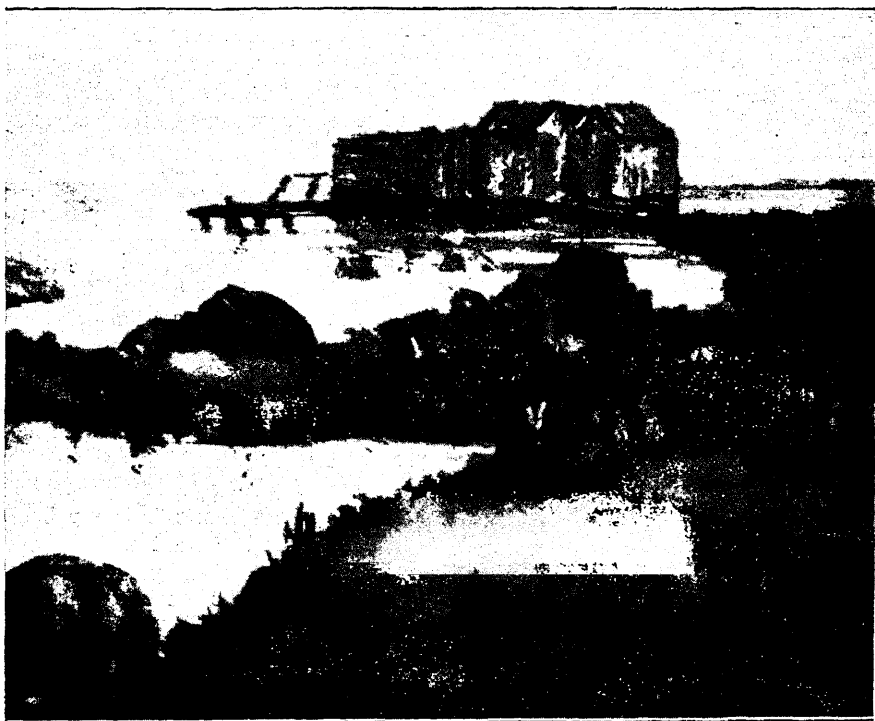

EESTI NOORUS

1933

R. OSKAR.

„Rannal.“

Õli.

SISU: Ääremärkusi rahvarõivastatud laulupeo ootel — Adamson-Eric. Rahvarõivaist ja laulupeost — F. Leinbock. Laulupeolased rahvalikkudesse rõivaisse — Anni Varma. Eesti iseseisvuspäev Helsingis — Adrienne Lints-Merva. Suusatamas Alpides — Laura Grau. Igavene laul — R. Iher. Peedu. Saagu, mis saab — S. Alkio. Noorsoo töömailt. Üleskutseid. Arno Kruusvall †

Ääremärkusi rahvarõivastatud laulupeo ootel.

Onnelik juhus on Eesti rahvusliku omapära propageerijaid toonud konkreetse probleemi ette — rõivastada laulupeolasi (vähe-malt 10.000-ist tegelaskonda) rahvapärasesse rõivaisse. Kuigi mõni mind siinkohal meelsasti korrigeeriks, rõhutades sõna „rahvuslik“ eel-maint rahvapärase asemel, jääb siiski tõsi-asjaks, et nii kui on laulupidu ise vaid rah-valiku (rahvapärase) muusika demonstratsioon, nii ka selle tegelaskond — laiaajadased rah-vahulgad — sobiksid esinema vaid oma kõi-ge lähemas — rahvalikus rõivastuses.

Aga milline on tänapäeva kõige rahvalikum Eesti Vabariigi territooriumil kantav rõivas-tus? Jalatsina pole kahtlemata mitte pastal kõige populaarsem, samuti kui kõige Lääne-Euroopa mõju pääle vaatamata pole kõige le-vinenum püükattena tsilinder. Kuid mitte või-mata pole, et jaanipäeva hommikul kabeli-jutlusele sõitva pererahva taga vankriperas näeksime loksuvat väikest Karja-Jukat siidilä-silises smoking ülikonnas ennelõunase aja ja kollaste saabaste pääle vaatamata.

Sportimütsina tänapäev üle maailma levi-nenud baski beret tuulistest Püreneedest on levinenud meilgi, samal ajal on kadunud meie enda vana läki, mis veel mõnikümmend aastat tagasi talvise Eesti tänavpildis domineeris vaatamata tolleaegistele vene furazkadele ja baslõkidele vormirietusena.

Mis kuulutab kindlamalt baskide maa lähedust Bordeaux'ist väljudes kui just saginev berettide rohkus. Ja kuigi berette on õige mit-met liiki (nagu negridki pole kõik ühte nägu) on see püükatte liik siiski põhjalikult erinev sellest, mida kannavad selle mägirahva naab-rid põhjas ja lõunas, olguqi et seda rahvast veel omavahel lahutavad mäed väikesteks pro-vintseks ning jägavad piiritulbad kahele riigile alluvaks.

Baski pelotimängudel mõlemal pool piiri ei näe pääle bereti publikus kuigi palju rahva-rõivaid. Ka pelotimängija ülikond on sarnas-tunud üldeuroopalikule tennismängija üljkon-nale, väljaarvatud ehk eredavärviline vöö (Hispaania pool lai, Prantsuse pool kitsas) võistlevate meeskondade märkimiseks. Ajnult orkestrandid kannavad tavaliselt helepunaseid või rohelisi berette harilikkuude tumesiniste ja

mustade asemel, samuti kannavad korrapi-dajad tegela:ed mõnd erivärvi beretti.

Analoogilist välistunnuslist traditsiooni meie avalikus elus pole, mida võiksime elustada. Senine viis teatrite ja muuseume rahvarõi-vaste tagavaradega dekoreerida lauljaid, pole annud tulemu:ena nende rõivaste uuetsüüdi. Usun, üheks püüpõhjustest on nende mater-jali ja rätsepalikuse primitiivsus, koimaku:s. Lüüirilistest propaganda sõnatsemistest ajab — andkem sõna rätsepaile.

Esimese sarnase sõnavõtuna nõelavalitse-jate poolt oli kahtlemata Käsitöö Edendamise Keskseksi moderniseerit rahvarõivaste kollekt-siooni demonstratsioon. Segavalt mõjus vaid vist küll põhjendava sissejuhatusena mõeldud sõnade reastus „kasuka loomisesi“. See oli veel üheks ülearuseks näiteks sellest, kuivõrd kahjuks hääle asjale on, kui ta jäetakse ainu-üksi paljusõnaliste direktori-härrade ja selts-konnadaamest tegelaste asjaks.

Otse imestama pani, kuidas sedapuhku kaasa rääkida lasti ka tehnilisi asjatundjaid, kuna muidu kõik kunstiliste nõuandjate kohad oku-peeriti vaid hästirõivastatult, oskuse pääle pretendeerivajlt daamidelt.

Ülalmaint paaritosinalises kollekt-sioonis oi katsutud pidada silmas kolme põhimõtet, mis ainuüksi võiksid garanteerida moderniseerit mudelite levikut. Need põhiprintsiibid on: — 1) küllaldane seos seniste ehtsate rahva-rõivaste algukujuga; 2) võimalikult suur lähed-us 1933. a. materjali valikule ja rätsepa lõi-kele ja 3) hinnalt kättesaadavus laiematele hulkadele.

Punkt esimest on seni liigselt, otse totru-seni küündiva pieteediga rõhutatud, olguqi, et algukuju vilumata looja oskamattuse ja teh-niliste võimaluste puuduse tõttu tihti otse kõige põhjalikumalt korrektoori vajaks.

Loomingulise idee julguselt kui ka lahen-duse õnnestusel tuli Keskseksi kostüümi kol-lekt-sioonis pidada üheks parimaks Pärnumaa kasukast tuletatud kleiti. Selle tänapäevanus täitis sajaprotsendilest punkt teise nõude.

Kolmanda, hinna kättesaadavuse lahendust tuleks paraku otsida kostüümi materjali vab-rikulises valmistuses. Vähemalt kõige sage-damini kasutatava triibulise seeliku riided la-seks end kududa küllaldastes variatsioonides

suurel hulgal, ilma et selle all kostüümi üldmulje liigselt standardiseeruks. Tänapäeva rätsepa-tehnilisel seisukohalt ei saanud küll kuidagi leppida sellis moderniseeritud kollektsioonis tohikuliselt primitiivselt triibuisele see ikule alla monteeritud risti triibuga. Mudelite paljudamisel (varieerides) tuleks valmistada see kombiin ühes kangas. Hulgalisel vabrikatsioonis võiksid sarnased riided müügil tulla ka kindlavärvilises trükk-kirjastuses nii kerges villases, siidis kui ka puuvillases. Samuti võiks valmistada kalli käsitikandi asemel masintikanduses pluusiriideid, või koguni neid kirjastada trüki- või aerograaf-tehnikas.

Kunsti seisukohalt sarnane ettepanek tundub kahtlemata barbaarsena, kuid idee levigule võiks see tuua palju kasu. Idee ise aga, ärrigem unustagem, oli laulupeolastele rahvapärase rõivastuse leidmine, mis kunstilise tervikpildi loomiseks väärib, et seda kas vaid eeskätt ainult distantsilt mõjusas operetlikkuses lahendame.

Käsitöö Ed. Keskselts pole seni tsitanud meeste rõivaid, kuigi Lauljate Liidu ringkonnis hääli meelel nähtavat ka meeste rõivastuses rahvalikkust. Kuid leida meeste rõivastuses tee elustada vanu kostüüme 1933. a. suveülikonna lõike läheduses ja hinnalt kõigile kättesaadavuses on sama hästi kui võimatu.

Tahtmata juhib mind baskide rahvapidude pilt mõttele, et alata tuleks siingi pääkattest. Ma ei taha siin soovitada mingit üldmütsi — vormimütsi, küll aga saaksime sobiva lahenduse kui iga maakond ellu ärataks mõne oma välja surnud pääkatte vormi, seda üksikute kihelkondade, valdade või lõpuks kooride kaudu varieerides. Sarnase „laulukübara“ muretsemine poleks vist kellelegi üle jõu, kuid üldmulje oleks siiski võrratult võitnud.

Teisena sarnase väikeesemena, mis silda looks mineviku rahvarõiva ja tänapäeva moerõivastuse vahel, võiks olla vöö. Kuna suverõivastuses meil levinenud võetatud piüks (vestita), siis ei peaks raske olema läbi vija nahkvöö asemele punutud vöösid kas sidumisotsadega või moderniseeritult — pandlaga, viimane ju võiks oma kujult põlveneda ajaloolisest rahvalikkusest.

Pretensioonita käesoleva kirjutusega Ameerikat avastada, näen, et on siiski võimalik veel sammu edasi soovitades lahtise kaelusega sportsärki lähendada ajaloolisele lõikele. Kü-

ADAMSON-ERIK.

Õli.

Daam moderniseeritud eesti rahvariites.

beke tikandust, erilised nõõbid või väike hõbeprees aitaksid aina täiendada tervikmuljet.

Lõpuks veel pastlakultuurist — mida rahvarõivaste tulised propageerijad on punasiudes salgama hakanud. On tekkinud mingi mineviku nooblistamine. „Estoonia“ viimases Eesti ooperi lavastuses olid kõik muistsed vanemad kuldplekiga ülevitsutatud ja nende turjadele lehvima pandud värvilised kanga-lõiked ikka vaid meie muistse noblessi tõestuseks. Olen siiski vastupidisel arvamisel ja usun, et just pastlast või pannalkingast tuleks tuletada meie rahvalik jalats. Saksamaal „katusekatja“ nõortallaline king on Itaalias ja Hispaanias eriti mägisel maal sandaalina või alpagatana aus, baskile on ta aga nii vaese kui rikka mehe jalatsiks argi- ja pidupäeval ja mõjub tantsupoiste kostüümi juure otse baletliku tantsukingana.

Sõna on kingsepal! Tuleb leida dekoratiivne, kerge, mugav ja odav jalanõu vorm, mis sobiks karjalaudas talitavasse jalga kui ka plääsil logelevat pediküüri varjama.

Kuigi nende ridadega pole rahvarõiva vormi küsimusi kaugeltki täielikult käsitatud, tuleb piiratud ruumiga arvestades sellega piiruda ja juttu teha värvist.

Oleme harjunud kuulma toonitavat — meie rahvarõivad on värviküllased. Onneks küll värvilt tõesti mitte nii pessimistlikud nagu meie riigi lipp, kuid ka mitte nii mõttetult värvikirevad, nagu seda mäitsetud jäljendajad seni on demonstreerinud. Ja just distsiplineerimata värvimaitse võib viimseni hävitada rätsepalikult leidliku ja sobiva kostüümi.

Kunsti nõuandjatena peenutsevad siin seltskonnadaamid, kelle värvikultuuri suursaavutisena ühest värvipajast tuletatud tooniseid emeid kunstisaavutiste haritipena propageeritakse, kõlbavad siin „värviorkestri“ juhtideks sama vähe, kui kubistlikud kunstitegelased, kelle moodsa elamukultuuri suuraposiitiks Bruno Taut, kes julgelt ühesse ainsasse ruumi ja selle sisustusse võõpavad suurehesilisel näiteks järgmise värvimenüü — valge, kroomkollane, tuhm sinine, inglise punane, hall, must, rohekashall ja lõpuks veel „kirju“!

Kindel on, et nii rongikäigus kui ka laululaval kontrastvärviliselt rõvastatud rahva-

hulk vaid kogusummas kirju vaibana mõjub, kus üksik seeliku triip maksvusele tulla ei sea. Siiski saaks ja tuleks seda inimmerd organiseerida just üldkogus, kui kindlaks määraksime teatud maakondade põhivärvi(-d). Näiteks Muhus kollane, setudel punane, Tartumaa sinine, jne. jne.

Tean, et käesolevas kirjutises on tühikuid, mis neid probleeme tegelikult lahendama asudes täitmist nõuavad, kuid need read ei taha olla muud kui põhijooni laulupeo dekoratiivseks lavastuseks ühes mõningate arvustussõnade ääremärkustega. Andkem sõna spetsidele, küll need juba teavad, kuidas kinnitada pastlale konts. Küllap juukselõikajad ja kübaramamslid leiavad sobivamaid soenguid kui seda on loreililised õlasoengud ja päakatteid paremaid kui litrikaunistuses operetlikud pärjad. Küllap leitakse setu särgi käise ja rinna kaunistustes enam orgaanilikkust ja küllap osatakse harju pluusi tikandusi ja pitsi kaunistusi komponeerida üheks tervikuks.

Sõna on kingsepal!

Tallinna, 18. II. 1933.

ADAMSON-ERIC.

Täiendavaid ääremärkusi rahvarõivaist ja laulupeost.

Eelseisva hra Adamson-Ericu artikli puhul mis laulupeo aegset rahvarõivastust vaatleb kunstniku seisukohalt, oleme samal ainel annud ruumi E. R. M. direktori F. Leinbocki rahvateaduslikkudele ja Tall. Naiskutekooli juhataja pr. A. Varma tegelikust rõivavalmistusest juhitud seisukohtadele.

Toimetus.

Elstõodud härra Adamson-Ericu mõtteavaldused on mitmeti tähelepanuväärised. Esiteks juba sellepärast, et nad tulevad Iowaa kunstniku poolt, milline seisus meie rahvakunsti elustamise küsimusse seni on suhtunud ükskõiksest või koguni jahedalt (põhjusteid ei tarvitse siin hakata arutama). Ka siultki toovad nad rea uusi ja praktilisi ettepanekuid, mis kaalumist vääriwad. Arvan ka, et hra A. poolt ehitatud üldpõhimõtted rahvarõiva elustamiseks on õiged, kui neid ainult õieti rakendada. Selle rakendusliku külje kohta lubatagu siin paar „ääremärkusi“.

On võimalik, et meie rahvarõiva elustamisel on mõnikord liiga kiinni olnud ehtsate alg-

hujude jäljendamises, eriti materjali poolest. Siin võiks ehk lubada suuremat vabadust, samuti võib olla lõikeski ja vähemais piisajus. Üldised teatud ülikonna põhiojad peaksid ometi esinema samas kombinatsioonis, kui vastava maakohta ehk rahvarõiva juures (mitte siis Muhu ülikond Sõrve tuttmütšiga või Mustjala krinoliin-seelik Põhja-Eesti bluusiga!).

Sellepärast julgeltin kahelda mainitud käsitöö Edend. Keskseltsi mudelis, kus kleit tuletatud kapukast. Usun heameelele, et kleit sellisena on tõesti kena, kuid waevast võib siin kõnelda enam rahvarõivaist. Leidliku kombinatsioonina see võib olla ju huvitav indiiduaalne pidukleit ühikule, mis sobivat kandjat masiist meeldivalt välja tõstab. Kui aga lewitaksime neid masiiselt, siis tüütaksid nad meid pea ja kandja ise tüdineks tajut ka, nagu igast moerõivaist. Puudub traditsioon, mis sellist ülikonda „pühitseb“ pikemaaks ajaks. Rahvarõivas, eriti masiisilisel esinemisel, nagu laulupeod, on ometi teatud määral „mundriks“, mis kand-

jaskonda peab farnastama ja liitma. Selleks on kasutatavad eialgu ikkagi ainult ajaalooliselt väljakujunenud kohalikud üiskondade standardtüübid, mille piirides igrilik maitse võib piirduda vaid vähem jne. vabadusega üksikasjus: wärwiarjundid, ehted, pitsid, tikandid

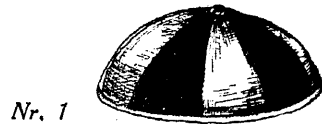
Nii siis, kui kõnelda rahwarõwajt, olgugi moderniseeritust, tuleb ometi hinni pidada regionaalseist erinevust ja üldisest tõetruudusest. Ka naabermaade wastaw propaganda (Soome, Läti, Rootsi) on seni juhtunud muuseumi-modellidesse küllaldupe pieteediga.

Mis puutub hinnasse, siis on meie käsitöökauplustes müügil olewad rahwarõwad enamikule tarwitajaskonnast küll ättejaamatud. Ometi kahitlekstin näit. seelikuride wabrikulises walmistamises. Sellega ongi meil ju katset tehtud, kuid wähepe muutrite waliku tõttu hakkawad need oma kordumusega ruttu tüütama. Veel tülikamaks läheb asi, kui ka allääre-borded walmistada piiratud kombinatsioonides. Rahwarõwa weetlewus selles seisabki, et karmide üldreeglite piires ometi võib awalduda waga palju erinevusi üksikasjus. Ja selle edu saladus on — indiwiduaalne, kodune walmistamine. Kõigis maades on rahwarõwa elustamisega kaasas käinud ka kodukäsitöö elustamine ja ega see meilgi lähe teistiti. Meil on taludes wakk uuesti aukohale tõusmas ja kangatelled tungiwad juba linna-intelligentsi kodudesjegi. See annab põhjust loota, et ka seelikuride kodune walmistamine meile ülesjaamatuks ei muutu. Ennem nõustukstin piisajade, nagu pitsi mehaanilise walmistamisega, kuigi siin küldjeks reeglits jääks ikkagi käsitöö.

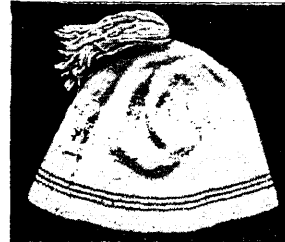
Kas jõuame aga kõige sellega walmis laulupeoks. Kindlasti mitte kõik, kuid kahju on sellest wist vähem kui siis, kui rõiwastamiseks kõik laulupeolased masilisel ja maitsetult walmistatud ning wabalt kombineeritud fantaasia-kostiumidesje. W iimajega saawutaksime küll „distantilt mõjuja operetlikkuse“, kuid mida hakkajid need õnnetud operetikangelannad oma „rahwarõwaga“ hiljem peale, kui peawad nendes igauks üksikult minema kaasinimeste hulka. Parema siis küll vähem rahwarõwajid ja korralikka, mida saab kanda weel eluaja, kui ühe-kordjed odawad teatrikostüümid, mis tuleksid peale laulupidu nurka heita.

On täiesti õige härra Adamson-Eriku mõte alata meeste juures rahwarõwastamist peakatte ja wõõga. Kui meie õhwitserkonnal ahtab kullaga tikitud wõõst, et harilikku ülikonda muuta pidulikuks suurwormiks, siis peaks ka

lauljaskonna juures see olema wõimalik. Mis puutub peakattesje, siis on siin küll raskem leida lahkuminekuid erimaakohtade wahel kui naiste peakatteis. Suurem hulk on lewinud pea üle maa. Waewalt wõiksid küsimusse tulla karusnahkjed talimütjid, nende hulgas ka tuntud „läki-läki“. Piduülikumad oleksid küll juba tsindrikujulised kõwad wistkübarad, kuid oma stiilist sobiks need rohkem pika rõiwastuse juurde, mille elustamiseks aga on wähe wäljawaateid. Kergematest peakattetiüpidest wõiksid tulla küsimusse eeskätt murumüts (pilt 1) ja warrastega koetud tuttmüts (pilt 2). Esi-

Nr. 1

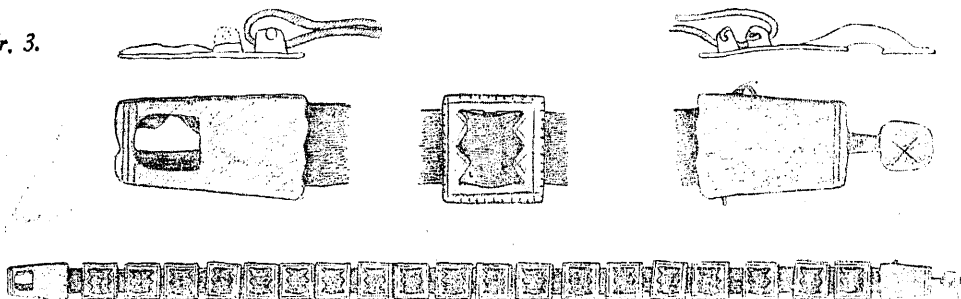
Nr. 2

meie elustamisega ongi meil üks ühiepilasühing algust teinud, wõttes selle oma ametlikuks peakatteks. Üldiselt oleksid ju need mõlemad mütsid suwipeakattena waga sobiwad, kerged walmistada ja ka küllalt silmatorkawalt eralduwad, ainult nende rahwuslikkusega pole suurt hoobelda: mõlemad on wõrõlemisi hilised ja ja esinewad ka lähemate naabrite (saksa, rootsi, soome) rahwarõwais. Parema puududes wõiks ehk nende tarwituselewõtuga ometi katset teha.

Koetud meestewõõdga waewalt mahjab elustada. Esiüks on teda kantud talirõiwastega, teiseks pole ta oma lihtsa wõõdillise kirjaga nauditaw ja kolmandaks — mõjub oma kirjudusega liiga naijelikult. Palju sobiwam oleks rahwapärane nahkwoõ, mis üleni lühitud täis walgewajest sirkasid ja lõpeb samast metallist panneldega (pilt 3). Metallõsade kuju võib wahelduda nelinurksest owaaliseni. See wõõ oli meil lewinud üle kogu maa, ta mõjub mehilselt ja dekoratiwajelt ja on ka moodsale püksirihmale küllalt lähedane. Kui leiaks äri, kes wõõde metalloft hakkaks walmistama, laseks ka hinna küsimus end lahendada.

Ettepanek meeste sportjärgi lähendamiseks

Nr. 3.

rahwarõiwaste lõikele on samuti õnnelik. Meeste ülakeha kattena näeksin mitut võimalust: 1) walge linane särk laia mahakaeratud või kitsa püstkraega; krae, rinnaesine ja waruka-suud walge tikandiga; rinnalõige kitsa wits-fõlega kinnitatud; 2) samasugune särk ja selle peal west, pikliku kujuga, 1—2 wafnõõpide reaga, röömsawarwilijest (näit. punafetriibulijest) riidest nii eeskülg kui selg; 3) meie kodukäsitöö äridelt spordisweeterina lewitatud koetud watt, punase (Muhu) või sinise (Kihnu) wärwiline, mis on kenamaid asju meie mees-terõiwastises üldse. Suwel kandmiseks tuleks ta ehk walmistada küll mitte läbiwillajena. waid kergemast materjalist. — Kõigil juhtudel tuleks kanda lühikesti põswpükse tumedast riidest, mida elustahjõid wärwilijed särepaelac-põlwekohal. Särk-ülkonda täiendaks ülal mainitud wafkwõõ, kuna westi kandes sobiks kaota ümber sõlme köidetud wärwiline rätik. Eühikete pikkste juurde muidugi pikad sukad kaswiklitega wõi eriwärwi „kõlitudega“ külgedel. Raskeim küsimus, nii meeste kui naiste rõi-wastuses on jalatsid. Ega põhjuseta selle ümber ole kerkinud päris lõõksõnals saanud „pajla-kultuuri“ waidlused. Naabrid lätlased on sii olnud resoluutsed ja oma juubelilaulupeo puhul wäljaantud rahwarõiwaste albumis soow-tanud järjekindlalt pastelt. Ajaloolise tõe seisukohalt on see ka õige, sest on wäljaspool kahtlust, et mitte ükski meil, waid paljudes naabermaadeski pastlad on talupojajalatsina olnud üsna üldjed päris hilise ajani. Teiselt

poolt on selge, et pidulikul juhul nad waga dekoratiivajena ei mõju. Meil on ometi üks liik pastlaid, mis wõiksid eeskujuna küsimusse tulla. Need on kroogitud ninadega õhukejed wafikanahkjõed pastlad, walged wõi ka wärwilised (mustad), mil pealegi tallaalune wõib kar-wafeks jätud olla. Need saartel, eriti Muhus esinenud pastlad on wähemalt uutena ja kui-wa ilmaga küllalt kenad, et katsena küsimusse tulla. Ka kingade alal leatame ainukese oma-pärajema mudeli Muhust: need on suure lapiga ja wafikõnnaga mustad kingad, mille lapp ja pealsed ilustatud tongidega, eriwärwi nahalappidega, tikantitega jne. (pilt4). Wahest wõiks seda eeskuju rakendada mujalegi, kooskõ-lastades wärwe õlikonnaga. Huwitawad kuid mitte praktilised on Saaremaa pannalkingad, mil konts ajub ligi kõset talda. Nii Muhu kui Saare kingad on ometi wõrdlemisi hilised laenud wälismaade „kõrgest moest“. Sellepärast wõiksid wiist nii mehed kui naised erilise südamewaluta kanda rahwarõiwaste juurde ükskõik misugust pannalkinga, selle puudumisel aga moodsalõikelist jalakatet madalama kontjaga.

Lõpuks wärwiküsimus rahwarõiwais, eriti ühenduses laulupeo üldmuljega. Kui maakon-dade eraldamine eriwärwidega õlekski üldmõ-ju tõstmiseks soowitaw, on seda ometi wõimatu teostada sel põhjusel, et sellist erinemist pole kunagi olnud tegelikult. Wanemaks riidewär-wuseks on kõikjal loomulik walge ja must, nende seguna ka hall, nagu need Setu- ja Wõru-maal ning saarte rahwarõiwais weelgi esinewad. Wanim kunstlik wärw on (maabara-) punane, kuid loomulikult ainult põhjäärwide elustajana ilustistes (tikandis, seelikutriipudes jne.). Tut-taw potiline (indigo) on aga wõrdlemisi hiline ja domineerib alul P.-Eestis, hiljem Lõuna-Eestis. Muhu kollane on samuti üsna hiline, weel saajandi alul walitses seal tumepunane toon. Nii et tuleb siingi leppida paratamatusega ja jääda kirju üldpildi juurde. Ei tea, kas ongi see kahjuks!

Nr. 4.

Tartus, 12. 3. 33.

S. Leinbock.

1. Setu vana kostüümi järel valmistatud ülikond. Kleit valgest vilhasest materjalist, georgette pluusiga, millisel huvitavad, tüübilised voltidesse langevad käised. Käisel punakais toones tikand ja kostüümi kaunistavad värvilised heegelpitsid. Materjal on maksnud üle 30-ne krooni. 2. Pärnumaalt, Tõstamaa kasuka järel valmistatud valge villane kleit punase äärestise ja paela kaunistusega kleidi all käisteta siidpluus, mille kaelaäärsel värvil punane püvisilma tikand. Peas punane siidiga kaetud „moorimüts“. Kostüümi materjali hind 25 krooni. 3. Moderniseeritud muhu ülikond. Pluus siidne, õlgadel ja rinnas esisel muhu „männakiri“ samuti kollakas toonis joonelise villase seeliku alaaärel. Kostüümi juure kuulub lai nahkvöö. Materjali hind 20 krooni.

Juuresolevaid kostüüme saab väga hästi kududa ja valmistada ka lihtsamaist materjalist nagu villane ja linane, mis muudaks rahvusliku riietuse laiematele hulkadele tuntavalt kättesaadavamaks.

Käesolevas numbris on võimalus esitada ajult kolme aja- ja kandmisenõuetele kohandatud eesti rahvuslike kostüümi ülevõtet, järgmises numbris loodame tuua teisi erimaanurgist.

Laulupeolased rahvalikkudesse riietesse.

Laulupidu on meie traditsiooniline rahvapidu, mis päle musikaalse osa peab pakuma meelsat ka silmale. Tegelaste suure kogu mahtav laul haarab seda enam, mida suurem vaimustus. Viimast aitab tõsta ilus ja omapärane laulupeo rõivastus.

Pole hilja mõelda rahvaliku rõivastuse soetamisele laulupeoks. Kuigi aega vähe võivad siiski nii üksikud kui ka terved koorid soetada endale vastava riietuse kas tellimise teel või valmistades need nõuande järele.

Eesti Kodutööstuse Edendamise Kesksele on valmistatud mudeleid rahvarõivaste ainetel eri maakondade järgi, mis võitnud tarvitajate täieliku poolehoiu, kuna nad otstar-

bekalt valmistatud tänapäeva nõuete kohaselt ning kättesaadavad hinnalt.

Tänapäeva peorõivastus peab olema kerge, hästi langevast materjalist, värvilt mitte tüütavalt kirev ja moelt viimistletud.

Kesksele nõuandja on praegu palavikuliselt ametis päälhina kooride naisliikmetele nõuandmisega kui ka kirjade ja kavandite kopeerimisega Tallinna Lõuna Naiskutsekooli õppematerjalide kogust. Nõuandmine sünnib sõnaliselt ja kirjateel. Viimasel puhul lisatakse kirjale juure tarvilised kavandid ja proovid võimaluste piires. Koha pääl korraldavad kooriliikmed lühiajalisi õmblemise kursusi, õpetades rahvaliku rõivastuseseme valmistamist kui

ka kaunistamist. Selline valmistamise kombinatsioon teeb rahvalikud rõivad tarvitajale veelgi odavamaks, kuna tuleb arvestada vaid materjali (mida tarbekorral osalt võib saada ka kangakudumiskursuste korraldamise teel). Uusi sobivaid materjale — värvilt ja tehnikalt — ning uusi kombinatsioone tegu-moes (lõikes) ja sobivaid kirju võib anda soovijale Tallinna Ljnna Naiskutseskool.

Naiste peorõivastus arenebki jõudsalt — kuid meesrõivastes näib seni tõesti algatust veel vähe. Hra Eric-Adamson on pannud häid mõtteid liikuma meesrõivaste arendamise suunas „laulupeomütsi ja vöö“ propageerimisega. Selle läbiviimine peaks olema võimalik, uude ne ja otstarbekas ja ka kättesaadav igale mehele laulupeo tegelasele. Ideede puudust sel alal ei peaks olema, kuna meie muuseumi kogud neil alul rikkad, eriti vöödelt ja ka kaunidelt meesärkidelt, millised esemed üldmütsi kõrval vajalikud.

Kas ainult laulja laululaval rahvarõivastesse? Kas ei peaks see olema ka kuulajaskonna

kohustus? Laulupidu on kogu rahva asi ning peaks siis tohtima näha rahvarõivastuses kõiki alates nooremast lapsest ja lõpetades vanima tegelasega lauljate või kuulajate ridades. Laste rõivastamine sellekohaselt on eriti kerge. T. L. Naiskutseskool on valmistanud rahvarõivaste ainetel suure kogu lasterõivaste kavandeid igas vanaduses eri maakohtade järele korraldades siin nõuannet ning võttes vastu ka tellimisi. Laste rõivad tulevad eriti odavad ning on kättesaadavad ka kehvematele perekondadele.

Rahvusliku rõivastuse elustamisega arendame ja edendame rahvakunsti, mille ilu suuremal määral esile tuua sobib just meie traditsioonilisel rahvapeol — laulupeol. Peajegi peitub siin meie esivanemate parim kunstiline looming, mille arendamine ja viljelemine väärib meie kõikide tõsist tähelepanu! Ainult ilusates ja ajakohastes rahvarõivastes võib meie laulupidu täiel ulatusel olla traditsiooniline rahvapidu. Anni Varma.

Eesti iseseisvuspäev Helsingis.

Meie noore kodu 15. aastajaks saamise puhul korraldas Soomluseliit (Suomalaisuudenliitto) Helsingi konferwatooriumi ruumides aktuse, kuhu oli palutud president, soome riigitegelasi ja Helsingi eelkafi.

Moodkafi ja mugavast loorberipuude ja lilledega kaunistatud ja eesti-soome lippudega ehitatud saalist hoovas ju uksele vastu kodust soojust ja eestikeelset jutukõminat. On märgata eestiomaist elavamast temperamenti. Rahvast on murdu. Daamid tagasihoidlikud ja lihtjad — tualettides domineerib waid must, mille sekka sobib ka ühiskute naiskodukaitsesõjlaste hallatõsine wormiritetus. Daamide kõrwal tundub härrade riietus: frakid, wärwipaakste ja kogu rinnaeajist katwate aumärkidega (millised küll dekoreeriwad ka naiskodukaitselastigi) — tuntawalt elawam.

Laskun tugitooli ja andun wabaduspäewa meeleolule. Lihtsalt armjad tunduwad kõnetooli ette ajetatud walged sirelid — lemmiklilled ja kogu saal mõjub mahedalt. Nagu oleksin Eestis, Estonia kontsertsaalis, milliselt mõtiskelust aratab mind üliõpilaskonna lauljate siirdumine lawale. Lauldakse Miina Hermannini „Meeste laulu“. Terawana lõikab see akustiliselt suurepärase ruumi. Soomlaste soowad ja selged sõnad suggereeriwadki usu meeste jõusse... Järgnewad Järnefeldi meloodilised ja Toivo Kuula wallatlewad laulupalad, millise lõpetab soome kultijemaid ja metjiku-

maid Põhjamaa Karmusi ja Jügowusi esitaw „Nuijamiesten marssi“.

Ukkõ Pekka't ei tulegi, haigestunud — pettumuswari tumestab hetkeks meeli. Selle suure rahwamehe ja inimesteõbra puudumine on kõhe tunduw. Ent pesimiskliiniks meeleoludeks pole aega. Lawale astub prof. Heiskonen, kes sütitawil sõnul kujutab mõlema hõimurijgi wae-warikast loomistööd ja hõimuaate ärkamist. Soome parima noorjoo wõimja isamaa-armastuse ja soomemeelsuse ilusam ja särawam eesmärk on tugewate wennaõidemetega ühendatud Soomehõim. Kõneleja on weendunud, eesti noorjoo samades tulewikupiltides ja härrastustes, mis juhiwad heledamatele aegadele...

Järgneb prl. Lönnroth'i kaunis ettekanne harfil ning siis astub kõnetooli minister A. Hackzell esitades ühtuwaid kohti meie rahwaste ajaloost: hämaraid, helgeid ja walusaidki kohti. Ja just see asjaolu, et „mittemillestki“ on jõutud sellisele kultuurilisele ja majanduslikule tasemele, millel seisame praegu, päwwib tema arwates suurima tähelepanu ja hindamise. Sõnadega: Eesti on oma energilise töö abil jõudnud Euroopa arenenuimate wäikerahwaste riwwi, ja ta saawutised julgustawad ning kannustawad meidki sugurahwaga koos pingutama raskuste wõitmiseks.“ ta lõpetab oma kõne.

Kõneleja lahkudes on wahaeeg. Selle mõddudes algab kawa huwitawaim osa — eesti laulud. — „Tule koju“, „Oleksin laululind“

ja „Tuljak“ keelpillide orkestri ettekandes. Nendest rahwapärastest, lihtjatest lauludest kiirgab otse mingit seletamatut võlu. Tunned endas otse soojuse ja õnnelainet. Päälegi on ojanud Jusji Blomstedt neid orkestrile ümbertöötades, neile anda juure uusi huvitavaid liisandusi ja effekte. Orkester mängib viimistletult ja peenelt — ainult tuljakut oleksin tahtnud kuulda veel palju temperamentsemas ettekandes kui see tegelikult jündis, — kuid sellele vaatamata see haaras publiku ja seda oldi sunnitud kordama.

Wiimajena esineb kõnetoolis Eesti saadik Soomes, minister H. Rebane. Oma soomekeelses kõnes minister heidab pilgu tagasi minewikku ja tehtud tööle. Ta leiab, et see töö, mis on tehtud meie iseseiswuse ajal mõlemalpool soome lahte üksteisele lähenemiseks, seisab veel õige algastmel. Selles on küll süüdi rasked ajad, mis on jumbutanud inbu hõimupüüeteks. Mure kuidas waid tulla läbi omaga, ei anna mahti mõelda teistele — idealism annab maad materjalismile. Kuid samas esinewad kõnes ka optimistlikumad toonid, minister peab ajajärku, milles praegu wiibime, waid üleminekuajaks. Ja sellisena wõttes see ei ole nii hädasõitlik. On waja waid lootust ja julgust. Tuleb otjida üles põhjused, mis takistawad meie rahwaste lähenemist — ja need häwitada. Seft — „mõks ei wõiks need kaks rahwast elada üksteise kes-

kel, sooritada oma töid ja toimetusi, ja wabalt wahetada seda mis ühel on enam kui teisel!“ Kõneleja loodab, et Eesti ja Soome siiski wõrd leiawad üksteist. Ta on tänulik meie esiwannaike, kes on toonud meid idamere ja soomelehe hädasõitlikele, kuid kauneile rannikule. Säälikus muus maailmas, nende lauljekraadide all on waid tühjad lagendikud, on meie rahwad loonud kõrge kultuuri. Säälik on olnud kummallegi suureks kapuks. — Suure applausi saatel lahub minister lawalt.

Lauljatar pr. M. Talwik-Palmgren kannab ette kolm pehmelt-meloodilist laulu: N. Kilpinen — „Laululle“, A. Järnefeldt — „Milloin muistelet minua“, ja A. Järnefeldt „Sunnun-tai“. Eriti wiimane toob tõesti kujukalt esile pühapäewa meeleolu — nii idüllilise, nii siinise, päikefajarawa...

Näitlejatar Hilma Rantanen-Pyykkänen loob Henrik Wisnapuu pidulauuletise — alguses eesti, pärast soome keeles. Wiimajeks kannab ette üliõpilaskonna orkester Sibeliusse „Andante festiwo“. Kawa lõppedes orkestri ja rahwa ühisel ojawõtul wõimas „Mu isamaa...“ — „Maamme“ laul. Sel momendil tahaks laulu sisse panna selle soojuse ja armastuse isamaa wastu, mille olemasolu argipäewal oieti ei märkagi, kuid mis otjustawail silmapilgel tungib wälja seda tulisemalt ja jõurikkamalt...

Helsingi, 5. 3. 33.

A: Lints-Merwa:

Suusatamas Alpides.

Kehwad ajad on nii moodi läinud, et isegi lund tarbeks ei jätka. Muudugi Genf pole St. Moritz, kuid suured suusawoorid möödunud talwe kestel, mis pühapäewiti ikka põhjust andsid kadestamiseks ja nagu allakriipsutajid minu linnajäämisega kaotji läinud aega, toitsid armamist, et lund siingi läheduses leidub... Ent tänawune talw on siiski tõesti lumewaene ning minu senised kogemused suure wastolus roofiliste wäljawaadetega, mis kaunistasid mu talwiste lõbustuste kawa. Waimustatult „Walge paradiisi“ wõludest, mida jälgin kinolinal Tallinnas wiibimisel, otjustasin, olles jälle tagasi Genfis, kasutada kõik talwised pühapäewad suusapordiks, milleks mägimaastik nii hilgawaid wõimalusi pakub... Nii saabuski wiimati pühapäew, kus see otjus teostamiseks tuli. Ohk joe ja päikepaistelise, ettekujutusel sulgerge sädew lum... Algawad aegawitwad

eeltööd: läbirääkimised, suunawalk, tegelikud ettevalmistused, mis kõik kokku kaunis aegawitwad, kuna tuleb mõelda nii paljudele piisajule, mõndagi tähtsat, kõigest hoolimata unustades. Mõ muudugi rahutu. Tõusen ja mõtlen — tont wõtaks seda keerulist krempit, mida peetaks lõbusaks ajawiteks ja terwisekarastamiseks! Kott selga, suusad õlale ning sõit linna poole ja linnadest läbi algabki. Keslinna reisirüüroode ees autobusside read, milles meie enam ruumi ei leidunud, nii et sunnitud olime walima tramwide ja rongide waewarikka kombinatsiooni „Wäikejaama“ kaudu üle piiri Prantsusmaale (Haute-Savoiesse). Et suuski ei tohi jätta ettekotta ukse najale, seda lastime kogu tee jultustada ärritatud wanahärral; et nendega ei tohtinud keista waguni käigus, sedagi õeldi meile, kui tuli piiril kontroll ja toll. Ega me seal seisnud polekski, kui oleks olnud paremat paika

Keerdhüpe kuristiku kohal Alpides.

Ent kus see õige paik oli, seda meile ei öeldud. Sootuks mugavam oli järgmine etapp autobusis. Rahvas oli lõbus, lauldi wõidu, iga rida oma oma ette, kuni wõit jäi kahele wiimasele reale, kus lauldi meie arwamise järgi ungariskeeli.

Lame ja uduhall maastik oli pikapeale sootuks jalkiliseks ja korisuliseks muutunud ning „bus“ liikus juba sootuks aeglasemalt mööda kitsast mägitteed, täis keerde ja käänakuid. Kohati tükkide lumejääneid, aegajalt omapärane kunstiteos — jäässe tardunud mägioja wõi allik hallis kaljuseinas. Lõppsiht — wäike kitsas kivilküla kohwikute, söögimajade ja muude turismi tawaliste nähetega. Suusatajad lahkusid pikas harenas mägede ja metsade suunas, pikapeale jagunedes teelahkmeil. Ronisime siis paar tundi, muudugi suuskadel; sealjuures tehes igasuguseid wäikseid peatusi — kord ühel, kord teisel — tehnilistel põhjustel. Kui tõus liiga järsku läks ja lumi allamäge kiskus, tuli suustadele rihmad alla panna, mis odawuse pärast asetawad hülgenaška; kui liiga palaw hakkas, tuli mõni kampsjon maha koorida ja seljakotti panna; tegi tuul liiga, tuli jälle tublimini riietuda. Tundus weidi wäsimust. Lõunajõu- gist, joogist ja seljakust kogunes jälle uut jõudu ning nõnda kinnitasin külmi käsi suusad jälle alla ja algasin päris tõelist suusatamist, see- kord rihmad jälle paunas. Oli ees awar, lage mäenõlak, sinna üles tahtsin jõuda ning hakkasin hoolega harjutama „käärramme“; selle wõtte õiget nimetust ma ei tea, igatahes mõtlen sellega neid ronimisramme, kus suusad liiga

pikaks ja jalad liiga lühikeseks osutuwad, lumi liiga libedana ja tõus liiga järsuna näib. Lõpuks läks see siiski ja kolmweerandist kõrguselt pöördusin tagasi. Sealteki sain hoogu külaladajelt ning järele tulewatest kaaslastest kihutafin mööda, nagu oleks mul tea mis rutt olnud. Kuid ruttu polnud mul mingit: allasõit lõp- pes liigagi ruttu, wõrreldes ülesronimise waewaga. Veel mõned ülesronimised ning asufime tagasiteele. Wahepeal oli tublisti lund sadanud ning sulal oli ka, nii olid suusad peagi pakfult wateeritud ja polnud allasõidul mingit hoogu. Et üldse edasi jõuda, walisime sageli autotee, mis oli kõwa ja file. Kuid kukkumiseks polnud see kuigi soodus, nagu seda ühel käänakul oma kontidel kaunis kibedasti kogesin. Kõige raskem number oli aga wiimane mäenõlw otse küla külje all, kus oli wõistlusi peetud ning muudu ka kogu päew hoolega sõidetud. Alla kuid pidin saama ja nii näitafin siis jäänud lumel oma oskust mööda, kuidas sõitma ei pea.

Sõitsime jälle lauluga, pimedas. Wahel näis, kui kihutafime wastu kaljuseinat, ent käänafime siiski ümber nurga. Ühel käänakul nägin, kuis meile järgnes terve ahelik autotulefid... Lõpuks täistuubitud rong, tramm.

Kokkuvõttes — pikk päew waewarikast rändamist, tegelikku suusatamist waid mõned tunnid. Wõib olla, on mul õigus arwates, et põhjamaaine tali on mõnes suhtes mugavam. Ja käte teepaadam, loomulikum, odawam...

Igapene laul.

Alljärgnevas noor autor Sõmerpalust jätkab poleemikat läinud a. alustatud maanoorte sportimisküsimuse üle „E. N.“ nr. 8—9. 1932. R. Iher mõistis hukka ÜENÜ spordipropaganda maanoorte suhtes, leides, „et see on roim tuhandete noorte kallal, on mäng tulega ja suurte riskidega“. Samas vastas talle kirjanik-sportlane Aleks. Antson, rõhutades, et elujõud, võistlusind, tugevus ja teotsemisvõime omandatakse vaid distsiplineeritud sportliku kasvatusel kaudu. Igapäise ühetoonilisuse ja ühekülgse arendava tööriühkimise kõrvalt sport maal on hädavajalik.

R. Iheri uue sõnavõtu (kuigi hiinelenult) toome veidi lühendatult. Toim.

Mind sundis toona kõnelema ainult see katsemass, kelle kallal sünnib vaidlusalune eksperiment. Usun, et ma ometi tunnen neid inimesi, neid hingi ja südameid, kellega tegemist on tulnud teha, kellega üht ja sama teed on tulnud käia, — et tunnen maanoorust.

Usun, et kogemused andsid mulle veendumuse: peaks maanoorust siiski hoidma sarnase spordi eest, mis on kui katk. Ei kannatata ju välja seda süstimist ohvreid toomata! Selle põhjal, kuis mäletan end kasvatatavat ja selle põhjal, kuis näen kodu ja kooli vormist väljuvat teisi ja tänapäeva noori, usun, et see sportlik tehing paratamatult sünnib vaimliste huvide arvel. Kui tunnid, mis jäävad vabaks igapäevase rühmamise vahelt, jälle pühendada vaid füüsilisele peentööle — spordile, siis pole see ometi õiglane. Maal vähemalt ei jatku — väljaarvatud talv — aega niivõrt, et korralikult pühendada mõlemale — kehalisele ja vaimlisele kasvatusel! — See laul on küll „igavene“, aga rohkem määratleda siiski õige nende pisi-inimeste juures, kel õnn pole olla Antsoniks.

Need on kaks iseasja siiski: vaimuinimene ja harilik maalaps! On inimesi, — kahjuks vähe! — kes suudavad nii pöörata palju võtta oma õlale ning pühendada nii paljudele aladele tulemuslikult, tunnustatavalt. Ent need maalapsed, kes õhtuti heinamailt ja põldudelt koguvad koolimajja või rahvamajja, ei suuda spordile anda niipalju, kuipalju viimasel ajal on hakatud tahtma. Või kui suudavadki, siis nad kõrgima peavad teiste huvide arvelt.

Ka mina — õnneks! — olen maalaps, kuid ligi kümmekond aastat veenud linnaski (suurema osa õpilasena). Ent huvitav! — taas tulles kodupõllule lühemaks või pikemaks ajaks, mind küllaldaselt toitis too töö, nood füüsilised ponnitused, ialgi mitte jättes vajadust spordi kui sarnase järele.

Mind tahetakse Pauluseks lüüa väitega, et terve pikk rida vaimusuurusi ning vaimlise tööga tegelevaid isikuid väga innustunult on

süüvinud spordisse. Oige! Koguni mina, kes ma kõigi küünite ja hammastega olen karunud spordi kallale — osaliselt ainult, mida ikka ja alati paluks meele pidada! —, ka mina suudan häbenematult olla variseer ning ujun, jooksen, suusatan, võimlen, kuna kuude kestel ma enam oma näppu pole saanud hangu, reha, vikatit, labidat, kirvest, saepääd! Ja olen õnnelik, et nii, ja ainult nii saan säästa oma füüsilise tervise ja rahuldavad kehapirjooned. Siin pole ometi midagi imelikku! Pole siin ka midagi sellast, mis põhjustaks spordi toomise maale, inimeste hulka, kes palju, palju pisemad on Antsonist ning pisemad koguni minustki(!), ning kelle olemus on kui kaalukangi lülid ühele otsale raskuse, teine paratamatult tõuseb.

Kui tahetakse arvata, et sport on see valem ümbersüüdamiseks, valem, mille järele inimesest hääbub loom ja Petserimaalt gulänje ja pussivanne, siis tahaksin selles näha — illusiooni. Füüsilise jõu ja tugevuse tunne vaevalt suudab ohjeldada kiskjaverd inimeses.

Ka võitlusind, elujõud, tugevus ja teotsemisvõime on saadud sünnilt, kodult ja kasvatuselt, ei anna neid (murdosa siiski!) sport,

Foto L. Grau.

Pargi puud järve kaldal kevadtalviseis jäätehes...

mis enda kätte saab juba kujunenud inimese.

Lõppeks märgin, et ma kaugeltki pole tahtnud olla noor, isekas spordi-eitaja. Ei! Ma ainult väinud olen katse vastu teda tõsta asendisse, milles ta süüa ähvardab paljude maanoorte niigi lahjenenud ja atrofeerinud vaimlised huvid. Linnas on teine asi: seal on mõnele ruutkilomeetrile koondunud kõigi vaimliste huvide rahuldamisvõimalused, ilma et vajavalt nõutaks aktiivselt kaastööd mainitud võimaluste loomisele. Ent maal, ja maal maksab see kõik juba kallimat hinda, kuna vastavad saavutised tulevad enamikus toota oma isiklikest võimetest, pingutustest, suutlikkusest. Need ometi on erinevad olukorrad! Ja sellepärastki Caesar ei peaks oma legioone spordiväljule juhtima sellase hooga, kuna ühe Gallia asemel kaotada võib teise veel väärtuslikuma Gallia.

R. IHER.

Ei oleks üleliigne veelkord R. Iheri sõnavõtu puhul esile tuua ühe soome ajalehemõtteid sama küsimuse üle, nagu seda „Eesti Noorus“ tegi juba läinud aastal:

„Arge arendage enam iganenud mõttekäiku, nagu oleks külanoorus täitnud oma kohused...“, kui ta vaid hommikust õhtuni põllul rühib ega tarvitse ta siis enam mingit muud kehalist liikumist. See mis spordiväljal tehakse, on hoopis teine, kui see mis põllul, heinamaal, metsas mehast mahla pigistab. Kuigi maamehe töö on võrdlemisi mitmekülgne, ei saa teda kaugeltki võrrelda lihaseid, sündant, kopsu arendava pingutusega spordiväljal. Lisaks sellele on külanoorusel suur tung oma võimeid, siktust, vastupidavust ja kiirust teistega võrrelda, ja kui talle selleks võimalusi ei anta, siis leiab ta endale teisi teda

vaimliselt ja kehaliselt nõrgestavaid lõbususi“.

Sellega soomlane näib öelnud olevat lihtsalt ja mõistetavalt kõik, mida meilgi ikka ja jälle maal veel ütleva peab ja mida meil üksikud näiliselt jonnid pärast mõista ei taha.

Iheri arvates linnanoor võib sportida see-pärast, et talle kõik muu vaimline „valmispudruna“ ette antakse, ainult vaata ja oledki saanud vaimliselt küllalt. Kuid, arvan, selles on meie maa kultuurirahulduse puudujääk, et igas rahvamajas tingimata olema peab näite-lava, mitte aga ei tohi seal võimalusi olla sportimiseks, võmlemiseks, mängimiseks.

Iseenesest ei oleks midagi katki, kui kõik maaspordi eitajad oleksid seesugused vari-seerid, et nad aina ujuvad, jooksevad, suusatavad, võimlevad ja võivad siis olla õnnelikud, et ainult nii saavad säästa tervise ja rahuldavad kehapiirjooned. Minugipärast telku nad seda või salaja, kuid ärgu nad vaid pidagu mäejutlusi, et sport, kehaline kasvatus, maal on tarbetu, hädasohtlik, lubamatu. Ja kui ka jonnid pärast nad omaks ei saa võtta tänapäeva ja teadusmeeste tõekspidamisi, olgu nad vaid seevõrra soliidised, et oma eriarvamisi ei peaks kõigutamatuks ainuõigeiks. Ning kat-sugu lahti saada sellest muinasusust, et ainult õnn on sünnitanud Antsoni!

Maaelu kaalukangi juures kehalise kasvatus-e osapool ei tekitaks mingit värinat, kui meie maa kultuurikandjad oleksid küllalt vastu-tundelised. Ühevaatuslise jantide ja purjus-päi paljude tundide tantsutolmutamise juures on aga loomulik, et ÜENÜ süsteemikindla spordipropaganda tulemused otsemaid hakka-vad silma.

Ei mingit vahetegemist — siin maa, seal linn — spordi ja kehalise kasvatus-e põhi-mõtteis ja vajaduses, — erineda võivad olude kohaselt vaid keh. kasv. vahendid ja teoviis.

H. N—k.

Peedu.

(Jaanuari numbris toodud vigase teksti parandus. Sõrendatud sõnad olid algtekstis vigased E. N. aastakäigu võitsivad paremate paranduste saatjad: Hilda Kabli, Lydia Peterson ja Sergei Russ — Tallinnast; Johanna Weldemann Ollepalt ja Astret Mikker Kunda-Mallast, kellele paranduste protsendid olid järjekorras 94, 88, 62, 59, 51.

Käesoleval juhul on kõne üliõpilasest Peedu-st. Peedu oli olnud seni ülikoolis hoolas ja virk õpilane, kuid endisil keskkooli aastail oli ta olnud siiski palju virgem. Nüüd vaevas teda eriti teadmine, et ta töö ja püüdmisel pole mingit otstarvet. Milleks siis vaemuidu nii heatahtlikku olest — oma aju.

Suuri summasid olid kulutanud Peedu vanemad ja paljudel aastail, müünud oma poja üleval-(ülal-)pidamiseks koormate kaupa otri ja rukkeid, kuid poljalt tuli ikka märkusi ja uusi soovve. Polnud vanemail hõlpus koguda neid summasid, kuid oma armast last ei unusta ju vanemad kunagi. Kellelegi kõnelmata tähtis headtegev isa poja soovid.

On hiline õhtutund. Eit ketrab voki taga, laps ta kõrval veerib Piiblit, taat pikutab tööst väsinud liigetega voodil. Hall juus on langenud taadi palgele ja silmle. Eidele tuleb meelde ta noorpõlv, taat mõtiskleb samuti, kumbki ei sega teine-teist, ei hakka teist tähele / pa-nemagi. Taat katsub võrrelda praegusi aegu endisiga. Kuis oli ometi siis kõik teisiti. Palju viletsaid ja kirjusid päe-vi on ta pidanud nägema oma eluajal. Otse kurbus ja hirm on kõige tuleva ees. Kas nii või teisiti, kuid last kaotada siiski ei tahaks. „Oleksin ma teda ometi pa-remini kasvatanud!“ kostab ohe taadi suust.

Peedu ei hooli aga sest midagi, vaid jätkab omi õisi joominguid ja rätki —

analüüsimate nende otstarbe ja tagajärgede üle. Ta istub laua äärde ja näib kui tahaks ta kõnelda: „olen see tõesti mina, kelle ülespidamine on muutunud juba selliseks! Vahest pole see ehk siiski õige!“

Peedu näeb enda lähedal peeglit, vaatab sinna ja otse ehmub ennast nähes. Kingi pole õieti jalgas ollagi, muud maist varandust samuti mitte. Kuid omale ei taha Peedu seda arvestada. Ta vajub peegli ette, jääb mõttesse, tuleb meelde lapsepõlv.

Looksis ta siis kodumäestikul välvivate männitüvede vahel. Kasvas siin mitmesuguseid puud: kaski, leppi, mände ja kadakaid. Ning suveõil võis lepa-

salust kuulda ööbiku õist viisi. Jooksis Peedu siin kooliteed, koolist kojugi, seljakotis krihvliitoosi krõbisede vastu tahvliit, ning sellega ju kaugelt teatades poisi tulekut.

Ei saa kuidagi võrrelda praegusi olusid endisiga (endistega). Juuksed on juba minemas halliks, pole hõlpus enam saada raha, ja heatahtlike ning heasüdamlike vanemate mure ikka suureneb ja suureneb.

„Lõpp sellisele elule!“ on ta kinlaid otsuseid, ja kirjutise vanemaile, kus palus saata raha, rebib ta katki. Eelmised sõnad on Peedule tunnistiseks ja tõendiseks, et on tehtud lõpp enda tervislikule ja vaimlikule kurnamisele.

Noorsoo töömait.

Ülesandeid noortele rahvapäraste taimenimede asjus.

Sagedasti ei aimagi inimesed kindlasti, mida õieti teatakse või mida mitte. Ei ole kindlat ülevaadet oma võimetest. Kas olete näit. kunagi püüdnud selgusele jõuda, kui palju tunnete teie taimi kodumaa looduses? Neid taimi peaks olema mõnikümme, sest osalt olete neid tundma õppinud juba ka vanematelt või teistelt inimestelt, osa taimedega aga tutvunud kas koolis või vastava kirjanduse alusel. Aga kummal viisil omandatud nimed on ülekaalus? Külainimestel on kahilemata rahvapäraste nimedega taimede, linnainimestel aga kirjandusest omandatud taimenimede hulk suurem. Teie jõuaksite varsti ses küsimuses selgusele, kui püüaksite kõik tuntud taimede nimed üleskirjutada, kas või esiteks kõik puud, siis põõsad, marjavarred ja kõik teised lilled, rohud, heinad, ilutaimed jne. Aga ainult need, mida kindlasti tunnete! Mõni külainimene jõuab nii üle 100 taimenime märkida, harvem leidub aga neid, kelle nimede hulk ulatub 200 lähedale või üle selle. Kui veel püüate meelde tuuletada, missuguseid taimi varemalt aegadel kasutati kas arstirohuks, värvaineks, nõidumiseks, ilmade ettekuulutamiseks jne. (märkida ka, kuidas tarvitati, mis oli tarvis rohu mõju suurendamiseks, mida lisati värvimisel juurde? jne., jne.); samuti katsute veel üles märkida muinasjutte, rahvaarvamisi, mõistatusi, vanasõnu jne. taimede kohta ja siis kõik saadate allakirjutatule aadressil: Tartu, Kastani tän. 119, siis olete mõnegi vanema nime päästnud kadumise eest. Eriti just rahvapärased taimenimed, mis omandatud vanematelt, on väärtuslikud. Ka on soovitatav, et igale saadetisele tähendatakse, kust on nimed pärit, s. o. kust kihelkonnast, vallast.

Pikkadel õhtutel jääb mõnelgi aega taimenimede märkimiseks. Saatmise kulud ja väeva püütakse tasuda loodusteadusliku kirjanduse saatmisega saadetiste läkitajatele.

Noored, teil on kirjaoskust ja ka aega, värskendage oma teadmisi taimenimede üle. Kõnetage ses asjas ka vanemaid inimesi, — teie kuulete mõndagi huvitavat, mis teie teadmisi rikastab. Saatke siis kõik märkmed rahvapäraste taimenimede kogumise keskkohhta, aadressil: Tartu, Kastani tän. 119.

Dr. G. VILBERG.

Jooni Voka ÜENÜ tegevusest.

Alutagune — Virumaa kaugemaid kolkaid — vaatamatult nime iseäralikule ja ebakultuurust ennustavale kõlale, on omelt arenenumaid ja kultuursemaid kodumaa nurki. Sellega on seletatav ka organisatsioonide rohkus Alutagusel. Eriti arvukaks ja elujõulisiks koonduv ÜENÜ osakondade võrk. Siin leidub küllalt tegevustahtelisi ja tuliingelisi haritud noori, kes pühendunud tööle külakultuuri vaiml. edasiviimiseks. Loodusilu, alati paeluv, kutsuv ja saladusi tulvil, otse kutsuv ülesehitavale, loovale kultuurtööle...

ÜENÜ Voka osak. asub pikal, ent kitsal, mereranniku viirel. Sellepärast kuulub saagei setskonnategellasilist ütelusi: „Voka setskonnategelane peab töötama terve inimese,

Voka laulukoor X. laulupeo eelproovil jõhuvis. Istuvad paremalt (teine) esimees V. Sillenbach, koorijuht A. Sofri ja näitejuht V. Sofri.

olema alati noor ootuses, kuni võrsub uus põlv. Nii vähe ju juurdetuli jaid seltskondlike tööle: üheltpoolt meri, teisalt mets, — asundet vaid kämblalaine ranniku viir...“

Aasta-aastalt on laiendatud tegevusvälja, pälvitud ümbruskonna sooja poolehoidu ja osavõttu. Rõõmustavalt levib ka üldine aktiiviteet tööpõllul. uinub ajavaimu „noorraugas-tamise“ vool. Elkkõige osakonna laulukoor, kooliõp. hra A. Sofri edukal juhtimisel aas-tate vältel muutunud parimaks ümbruskonnas. Ligi 45-liikmeline distsiplineeritud lauljaspere käib innuga harjutusil ja eelproovidel. Tänu-väärt töö on teinud teatrielu arendusel osa-konnas näitejuht pr. V. A. Sofri.

Edukaid töötulemusi teisteski harudes pal-ju. Korraldatud kõne- referaatkoosolekuid, hu-vi-õhtuid, aktuseid, kursusi jne. Alati osavõtu-rohked ja meeleolurikkad. Osakonna lugemis-lauda tellit ajakirjadest mainin: „Eesti Noo-rus“, „Kodu“, „Taluperenaine“, „Põllumajajä-rus“ j. t. Praegu organiseerimisel põllum. haru ja kõneoskuse arendamise-ring, mis peaks olema üldse esmakordne ÜENÜ osakonnis. Pühajõel. VALERIAN SILLENBACH.

Muljeid Ida-Harju talvepidustusilt.

Suuremad traditsioonilised ÜENÜ Ida-Har-ju talvepidustused toimusid Aruküla ÜENÜ algatusel 12. märtsil Arukülas.

Juba astudes rongilt üllatas külalisi rohe-liselt dekoreeritud aavärav, millel jütuses: Te-re tulemast Ida-Harju talvepidustusile! Siis aga sõidutati Tallinna külalised regedega koo-limajaja, kus meid dekoreeriti kolmenurksete selleks trükitud peomärkidega ja kus meile suruti pihku tuluus, pidustusiks ilmund sisukas: „Noorustuli“.

Algasiid pidustused aktusega kaunitl korral-datud koolimajaja peosaalis. Kuigi peokõneleja hra Eimbund grippi oli haigestunud, kujunes aktus väga südamlilikuks ja soojaks. ÜENÜ Aruküla osakonna suurepärase puhkpillide or-kester üllatas kuulajaid oma virtuososliku män-guga sooritates koolijuhataja T. Orgussaare kõva taktikepi all isegi R. Kulli raske Bravuur-marsi, „Kodumaa“, muusikamehile omase vi-lunud kergusega ja sama osakonna suur lau-lukoor sama taktikepi all süvendas omakord pühapäevahommikult aktuse meeleolu haara-tes kuulajaid nii ettekandelt kui ka laulude valikult.

Aruküla osakonna esimehe Helmi Perti soo-jadele sõnadele järgnes siis rida sooje tervitusi Keskjuhatuselt ja teistelt ÜENÜ osakondelt: Valgjärvest, Sompast, Sännalhti...

Algasiid pidustuste teine järk: s u u s a v õ i s t-lu-s-e-d. Kahjuks oli siin sulaim surunud osa-võtta soovijate arvu madalaks.

Õukatsumine algas poisite pingutusega. Ter-ve pooltosinat poisse — mõned omatehtud suusajuppidega — asusid kolme kilomeetrilisele jooksule iiksteise kannul elu ja surma peale, mida jälgis suur rahvahulk. Võitjaks tuli Ka-ma ajaga 22 min. Samuti tuli esimesele kohale ainukene riskerija naisuustataja miss Helmi Kruus. Meeste osas algas kõva pingutus

10 kilomeetrile nelja asjaosalise vahel, kes ko-he maruliselt algasiid lõhkuma lund ja vett... Esikohale tuli Reinfeldt Tallinnast. Järgnes Liiv-ak, Toffer. Ajad muidugi sulailma kohased...

Kell 6 peale lõunat algasiid pidustused rah-vaga täiskiilutud saales näidendi'e ettekande-võistlusiga Aruküla, Rae ja Lagedi osakondade vahel. Alustas Aruküla Lutsu „Pärijatega“ arendades ülihoogsat ja hääd mängu. Haridusliidu esitaja Draamastuudio asjatundja tahtis saunä-naisi ju vägisi võtta kaasa Estooniasse või Draamateatrisse... Raelased olid võisitlupa-laks valinud operetti „Ihnuskoi“, mis endast ei anna näitlejatele nii hääd esinemisvõimalu-si ja nõuab esinemise kõrval ka lualugi. Ent siingi tuldi esikohale ja olid eriti naabri pa-remees oma pojaga hääd. Lageda näiterüh-ma oli, kahjuks, mõnel korral tabanud tegelase haigestumine ja ära ütlemine, mille tõttu esi-mesid väljaspool võistlust hoogsalt siingi.

Järgnes deklamatsioonide võistlus, siis sis-setulnud luuletiste ja kirjandite hindamine ja ümbrikute avamine. Auhinna komisjonil, mis koosnes Keskjuhatus, Haridusliidu ja kohali-kust esitajast oli küllalt higitavast tööd...

Näeksime meeleldi, et niisugused Arukülas algatatud traditsioonilised talvepidustused leiaksid viljelemist mujalgi. Võiks neid või-maluse korral täiendada ja laiendada veel kä-sitöö näituste ja rahvatantsude ettekannete-ga ning kõnevõistlusiga. A. M.

Noorte tööst Saaremaal.

Saare maanoorte ringid moodustavad en-dast järelkooli algkoolile. Praegu on täitmisel talvine tegevuskava, millest tänava õpirin-gid esikohal. Tegevusele on tõmmatud kõik haritud jõud maal. On korraldatud mitmed kur-sused, millede tulemusel õpiringid aianduse, kirjanduse, emakeele, kodanikuõpetuse, põld-taimekasvatuse, loomakasvatuse, loomatervis-hoiu j. t. aladel. On asutud ühisele seemnete tellimisele.

L. a. detsembris kuuluas SNNÜ kirjatööde võistluse teemil: „Minu kodutalu ajalugu“. 1. veebruariks oli toimkonnale saadetud juaba 23 kirjandit, neist mõned isegi mandrit. Eriti pal-ju on töid tulnud Lümmada täiendusklassist.

Käsil on suvise tegevuskava koostamine. On kaalutud käsitöö- ja maatulundusnäituste kor-raldamist; õppereise Soome ja Isakusse, koo-linoorte kaasatõmbamist jne. Agr. Kaali poolt on liikmete töö jagatud (ka hindamisel) kol-me (a, b, c) astmesse: a aste (nooremaile ja algajale): väiksem maaala ja õiged tööviisid; b aste: suurem maaala ja arvepidamine; c aste kogu talu arvepidamine.

OSKAR KOLK.

Vaivere maanoorte ringist.

Ringil on 25. märtsil 5. aastapäev. Alates tegevust juurvilja kasvatamisega ja 10 liik-mega on tegevus nüüd paisnud viiekordseks ja valgund uutele aladele. Kasvatatakse kõõgi-ja juurvilja seemneid, katsetatakse sordivõrd-luste ja väetiste alal, kaunistatakse koduümbr-ust, korraldatakse metsapäevi, metsastatakse kõlbmatuid maid ja süvenetakse kodumaian-

dusaladesse. Mõnedki uued mõtted (näitused, võistlused, demonstratsioonid, kongress) on siit saanud alguse. Maakondlilisel esinemisel on ring saanud 4 esimest ja 6 teist auhinda. On korraldatud koolinoorute kirjatööde võistlus; jüriöö aktus kõnedega. Ilmub oma ajakiri: „Tähis“. Uudiseks on noorpere, koolinoorte, kaasatõmbamine oma erirühmade näol. Kavatsusel on oma albumi korraldamine, millesse meeleldi paluksime pilte ka teiselt noorte organisatsioonidelt, ka mandriilt. Sarnane tegevus alaliste piltide vahetamine õhutaks omavahelisele läbikäimisele ja sidemete loomisele.
O. K.

Harjumaa rahvaülikoolist.

Viimasel ajal on noored hakanud hindama rahvaülikooli. Nii on tänava Virumaa r/ülikoolis 60 noort ja Harjumaa r/ülikool enda uues asukohas Ravilas on end viimase võimaluseni täitnud teotsemishimulise noorusega.

5. märtsil pühitseti siin paljude vilistlaste osavõtul kolmandamat aastapäeva. Tuldi järgi, suuskadel ja ratasel isegi 75 km. takka. Asutati vilistlaskogu, kinnitati rinnamärgi kavand, eelarve ja tegevuskava.

Kell 4 pl. algas pidulikult dekoreeritud peosaalis aktus. Rahvast oli ruum tulvil täis. Mängis õpilaskorkester, laulis õpilaskoor, kõnelesid J. Ümarik ja A. Meikop. Tervitust toodi suusõnaliselt ja kirjateel ligidalt ja kaugelt.

Järgnes teelaud paarisajale inimesele, milist sisustasid meeleolulised laulud, lauakõned, õpilaste ettekanded „Parvepoistest“ ja suurendatud puhk- ja keelpillide orkestripalad.

Kogu aktusel heljus see isamaalik tunne ning osavõtjatele jäi õhtust parim mälestus.

Praegu ollakse siin tõsisest tööhoos. On läbivõetud õpperingide, raamatukoguasjanduse, lavategevuse, võimlemise, rahvatantsude jm. kursused. Opitakse kangakudumist, majapidamist, aiatööd, orkestri- ja laulukoori juhtimist ja muid külalelu ja kiila selfskondliku töö juhtimiseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

ILKA AMANT.

Valgejõelt.

Valgejõe osakonna (asutatud läinud aastal) noored on käesoleval talvel eriti aktiivselt teotsema hakanud.

On korraldatud pidusid, referaatõhtuid, asutatud lugemislauad ja alus pandud raamatukogule. Lugemislauas on esialgu järgmised ajakirjad: „Eesti Noorus“, „Spordileht“, „Vabaharidustöö“, „Tõusev Maa“, „Põllumajandus“, „Aed“, „Uus Talu“, „Põlumees“, „Maanaiste Kodu“, „Taluperenaine“, „Eesti Naine“, „Eesti Mets“ ja „Tehnika põllumajanduses“.

Raamatukogu asutamise eesmärgil on soetatud umbes 50 köidet. Osakonna keelpillide orkester on juurde õppinud hulga muusikapalu, tänu püsivusele ja huvile.

23. veebruaril korraldas osakond E. V. 15. aastapäeva puhul aktuse. Kavas: kõne praost A. Mohrfeldilt, pääle selle kõnesid, deklamatsioon, laule ja muusikapalu osak. noorilt.

5. märtsil oli liikmete vaheline suusavõist-

Arnold Kruusvall †.

Kesk veebruaril, kui sadas segi vihma ja lund õnnistuseks meie kuivale maakamarale, siis lahkus meilt elu, kes oli nii kallis...

Sinus oli nii palju elutahet, ideid ja kalpeid aateid — sinus jatkus tahet neid viia ellu, sinu saatuse määras halastamatu kopsutiisikus.

Ei ole kaugel veel need ajad, kus sa olid üks tulisemaid meie osakonna asutajaid, võtsid täie hingega ja alati üleoleva humoriga meie saamisrööme ja saamisvalusid. Olid meie osakonna esimene esimees ja juhtisid teda andumusega kuni haigestusid. Samal ajal korraldasid laulukoori, löid kaasa näitemängus, rahvatantsus, olid agaramaid keelpillide koori algatajaid ja organiseerijaid, mängisid Vihasoo Haridusseltsi puhkpillide kooris, täiendasid end vabadel aegadel teadmistes ja muusika-teoorias ja sinust lootsime palju — ent lühikene oli sulle antud aeg. — Sünd ei ole enam.

Meile on jäänud vaid mälestus sinust — alati häätahtlicest, ideelisest, õilsast, teovalmist ja energilisest noorsoolastest, — meie alati sõbralikust ja vennalikust Arnust. —

Sellena on sinu mälestus meis püsiv.

Ent seda sügavam ja suurem on lein, milles seisame meie ÜENÜ Tammispea osakonnalased.
Joh. Sõster.

lus. Võistlusmaa, 10 km., katsid kiiremini järgmised noorsoolased: B. Epner 44 min. 12 sek., R. Niilis 48 min. 13 sek., H. Niilis 50 min. 28 sek. Võistluseks tarvitati enda valmistatud suuski, millised võistlejate arvates sugugi halvemad pole ostetutest.

5. märtsi õhtul kõneles Kuusalu jsk. agr. P. Väljataga „Maanoorte põllumajanduslikust tegevusest“. Tegelikult töö alal võeti kavas: kevadel õunapuude pitsimine, puukooli asutamine, ühepäevane praktiline aianduse kursus ja suvel juurvilja harimise temunstratsioon korraldada.
A. HEINSON.

Saagu mis saab.

(Järg 2.)

Peräkorpi (ägedalt, tõustes ja jalaga põrutades): Põrgu käi oma juttudega! Kao nii kaugele kui teed on!

Küla-Maija: Noh, mis see nüüd? Küllap vist narris mind?

Peräkorpi: Tahtsin sulle öelda, et aitaksid teist, aga sa lendad kohe ise taeva.

Küla-Maija (Istub sõnatult, puurib talle näkku. Tõuseb siis ägedalt): No seda ma ütlen, et seda sa, tola, kahetsed! (Põrutab jalaga.) Olen sama aus kui sinagi ega pole sugukonnaski mitu meespõlve olnud vargaid. Ja niisuguse parknaha mina võtaksin, kelle lõug kui hallaasta õleleiva kannikas kirju ja kelle esimenegi suri nii et — jumal teab, kuidas suri. Kurtiski, et kuidas ma niisugusele kotile läksin kui oleks olnud paremaidki. Pfui! Häbene silmad päästi! (Lükkab ukse lahti ja karjub): Hei, inimesed, appi, appi! Ruttu, ruttu, Peräkorve taat kipub kallale...

Peräkorpi (tõukab ta välja): Kao, häbemata!

Küla-Maija: ...kallale, kallale siin (eeskojast) siin ausale lesele. Appi, appi, hoi, hoi! Päästke mind!

Peräkorpi (nõutuna): Vaata harakat, kui kisab! Mina, tola, et niisugust kulli kõneta-sin ja inimeseks arvasin. Juttu nüüd saabki. Liisa (tuleb): Noh, mis viga sel Maijal oli?

Peräkorpi (rõõmsalt): Noh, kuule, kallid inimene, kus ma, loll, kutsusin ta siia. Mõtlesin, et aitab nii... abieluasju... Kuid see, kapp-sapää, ei läbe kuulatagi, kuni seletan, ja mõt-leb et teda kosida tahan.

Liisa (käsi kokku lüües): Vaata aga vaa-ta kaht karvamütsi!

Peräkorpi: Ja siis see õnnistas enne kui taipas.

Liisa (ikka naerdes): No oli aga nalja!

Peräkorpi: Ja siis ta, juudas, karjus kui lojus, et mina kipuvad kallale. On ega, põrgulisel keelt ja südant!

Liisa: Teadagi! Kuid kes käskis teda tuppä tuua, kes? Ha ha! Kes käskis?

P.: Ega sa ometi arva, et mul temaga...

L.: Kes nüüd sellasega! Vana ja aus mees.

P.: Ikka aus, ei milleski kunagi eksinud.

L.: Vähemalt mina pole kunagi kuulnud.

Peräkorpi: Kuigi oled siit küla inimesi ju aastaid.

Liisa: Ei usuks teist niisugust, kui ise näeksingi.

P. (häbenedes, ebakindlalt): Kuule, Liisa, et... et... oleks mul sullegi midagi...

Liisa: Kas mulle või?

Peräkorpi: Nii sinule just.

Liisa: Mis oleks peremehel mulle, teeni-jale, ütlemist?

Peräkorpi: Seda... Seda... (kõrvata-gust kratsides.) See... See oleks nii et...

L.: Öelge aga pääle, mulle ikka öelda võib.

Peräkorpi: Nii et, kas sa ei tahaks siin hakata perenaiseks kui... kui tunned talu kombeid ja lehmadki ju tunnevad sind, ja —

Liisa (meeldiva hämmastusega): Jumala pärast! Mis see peremees nüüd kõneleb...

Peräkorpi: Mis sa sest arvad?

Liisa: Nii, et mida mina? Oi, mis see pe-remees nüüd... oleks ju sel paremaidki kui minusuguseid.

Peräkorpi: Missuguseid?

Liisa: Rikkamaid ja ilusamaid.

Peräkorpi: Kõlbad sinagi.

Liisa: Või mina.

Peräkorpi: Arvasin sind parajaks.

Liisa: Või mind!

Peräkorpi: Sind, sind!

Liisa (sõrmi näppides ebakindlalt, kuid näilise rahulolemisega): No vaata aga pe-re-meest!

Peräkorpi: Noo...?

Liisa: Mida küll Miina, kui mind talle emapooleks... No juudas, ei mina julge. (Vai-budes lootusetusse): Ja Korvala Juho... (Nutuhoos): Olen nii vaene ja po-pole ju-jumal annud ilusat näguigi uh-huu. (Peidab näo põllega.)

Peräkorpi: Ara nüüd, Liisa, susi söö-gu, ära nüüd hulu! Kuula nüüd mis ütlen! Olen Juhole maksnud iga päranduse penni ja Miinale maksan kas või täna. Ei sul neid tarvitse karta. Ja... ja... (lööb käega põl-vele) me teeme end veel kenaks, Liisa!

Liisa (naeratades): Kuidas end ilusaks teeme kui oleme ju nii vanadki?

(Järgneb.)

Vast. ja tegev. toimetaja AUG. MEIKOP. Väljaandja: Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Keskuhatuse Toimetuse: Eduard Riismann ja Juhan Jaik. Toimetuse aadress: Tallinn, Lossi pl. 4, tel. 429-77.

Hind 20 senti.